

Megszűnik a Nemzeti Lovarda

**Az épületet átveszi az állam,
a Nemzeti Múzeum Könyvtárát
helyezik el benne**

— Az Est tudósítójától —

Három hét óta érdekes tárgyalások folynak Hóman Bálint kultuszminiszter és gróf Andrássy Géza között.

Arról van szó, hogy

a Nemzeti Lovarda megszűnik,

a gyönyörű épületet adósságaival együtt átveszi a kultuszminisztérium s ott fogják elhelyezni a Nemzeti Múzeum könyvtárát, esetleg állatárát is.

A Nemzeti Lovarda története: egy darab Magyarország történelméből. 1856-ban összeálltak az arisztokraták gróf Szapáry József vezetése alatt és megalakították a Nemzeti Lovarda Egyletet. Kimondott célja a lovasport és a pisztolylovás fejlesztése volt, volt azonban titkos célja is. A Bach-korszakban erősen figyelték a Nemzeti Kaszinót és a magyar arisztokrácia sport ügye alatt a Nemzeti Lovardában érintkezett. Ez volt

a nemzetj ellenállás fellegvára,

amelynek minden egyes tagját Bach kémei figyelték.

Egyesület

— tagdíj nélkül

A Nemzeti Lovarda mind a mai napig kétségtelenül

a világ legzárkózottabb egyesülete,

mert senki nem léphet be tagnak, akár születése, akár vagyona lenne a jogcíme. Tagdíj nincs. Ma is csak az alapítók, illetve azoknak jogutódjai a tagok, akik 78 év előtt, 1856-ban alapítványi összeggel léptek be. Mindössze néhány magasrangú katonát hívtak meg az évek során.

1888-ig az volt a rendszer hogy az alapítványi összegekről kiállított részjegyeket kisorsolták, a nyerőnek visszafizették a névértéket, ekkor erről is lemondtak a magnások. Gróf Károlyi István akkori elnök, aki a sajátjából sokat áldozott a Nemzeti Lovardára, elhatározta, hogy minden egyes tagnak további 400 forintot kell fizetnie: ebből fizették ki az akkori adósságokat.

**Az a bizonyos
narancshéj**

Tíz esztendővel később, 1898-ban az elnökség elhatározta, hogy Meinig Artúr akkori híres építész tervei szerint a lovarda telkének Szentkirályi uccai oldalára

két bérházat

épített. Valószínű, hogyha ezt kereszt-

CIPŐ OCCASIO

Schön és Lustig

V., Deák Ferenc ucca 8.

Nem divatját mult partiárak, hanem jóminőségű, modern cipők mélyen leszállított árakban.

tülvészik, a lovarda ma is virágzó vállalkozás lenne. A terv azonban egy narancshéjra elcsuszott! A Közmunkatanács nem engedélyezte a bérházak építését, mert

86 centiméterrel

magasabbak lettek volna, mint a mellettük lévő ház. A közgyűlés a pénzügyi viszonyok romlása miatt a javulásig elhalasztotta a terv kivitelét.

A helyzet folyton rosszabbodott. 1898-ban még 4931 lovaszt számlált az egyesület, 1900-ban már csak 2961 látogatta. Kimaradtak az első híres lovasok is, gróf Bánffy György, Beniczky Ferenc, gróf Baththyány Elemér.

1902-ben kezdődött az a

harmincesztendőös tárgyalás,

amely most fejeződött be. 1902 április 10-én a Nemzeti Múzeum megkeresésére elhatározta az egyesület, hogy a lovardát eladja a Nemzeti Múzeumnak. Az elnökség tárgyalásai azonban nem lett semmi. 1908-ban, amikor gróf Andrássy Géza, a mai elnök elfoglalta az elnöki széket, azzal kezdte beszédét, hogy a nehéz helyzetben levő egyesületet új fejlődés felé akarja vezetni.

1910 és 1920 között a lovarda kitűnően prosperált, majdnem 200.000 aranykorona vagyont és nyugdíjalapot gyűjtött össze, de vagyonát hadikölcsönbe és takarékbetétbe fektette. A papírok ma kereken

84 pengőt

érnek.

Egy szoba: ezer pengő

A viszonyok azóta állandóan rosszabbodtak és a lovarda most folyamodott harminc évvel ezelőtti tervének kiviteléhez.

Bankkölcsönt vett fel és 1928-ban megépítette a Szentkirályi ucca 27., 29., 31. szám alatti két óriási bérpalotát. A kalkuláció szerint minden szoba

1000 pengőért,

a hálószoba is 1000 pengőért voltak kiadhatók. Ezt a számítást nemcsak az építész tartotta reálisnak, hanem egy műgyógyász tanár is, aki felülvizsgálta és jóváhagyta a kalkulációkat. Egy év múlva már nyilvánvaló lett, hogy a számítások nem váltak be. 1930-ban jelentkezett az Angol Magyar Cérnagár, mely 1.100.000 pengőért megvásárolta a két bérházat. A lovarda ebből kifizette az építési kölcsön nagyrészt, de kifizetetlenül maradt 50.000 dollár értékű jelzálogkölcsön és nem sikerült kielégíteni az építő céget sem.

Az építő cég hajlandó volt követelésének részleges leírása fejében elfogadni egy Szentkirályi uccai telek-részt, amelyen azonnal fel is építette bérházat. A Lovarda telkéből kihasi-

Diósmetélt, mákospatkó galuska és palacsinta rántás, mártás, piskóta kenyér, keksz és torta

cukorbetegnek

részére is ártalmatlan, ha szénhidrátmentes lisztből készül.

Ilyen csak egy van:

Tresfarin

a cukorbetegnek lisztje

Kérjen ingyen tájékoztatót:

Tres R. T. Budapest. V., Gr. Tisza István u. 7. T. 82-6-15

tottak később még egy telket, amelyet a rádió vásárolt meg.

A Lovarda most már 1400 négyszögletes területen folytatta működését. A közterhek napról-napra nőttek.

A lovardában ma 28 ló szomorkodik. 1925-ben még a mánásosztálynak 140 saját paripája volt bekötve.

Es három héttel ezelőtt elkövetkezett a Nemzeti Lovarda gyűlése. 1933 december 29-én a közgyűlés kimondta, hogy

a lovarda tovább nem tartható fenn.

A közgyűlés határozatát gróf Andrássy Géza elnök tolmácsolta Hóman Bálint kultuszminiszternek. Az egyesület átengedi a lovarda épületét és telkét azzal a kikötéssel, hogy az egy-

let terheit kifizeti az állam és sem el nem adhatja, sem el nem idegenítheti az épületet, amelyet köteles mindig

nemzeti cél szolgálatában

fentartani.

Értesülésünk szerint a kultuszminiszter annál nagyobb örömmel fogadta a felajánlást, mert a Nemzeti Múzeum kinőtt már saját hajlékából. Valószínűleg tavasszal kezdődnek az átalakítások.

Az állam jó vásárt csinál. A telket 980.000 pengőre értékelik, a szakértők szerint az épület, Ybl Miklós alkotása, olyan szilárd, hogy minden ráépítést elbírt. Az adósság, amit az állam átvállal, 880.000 pengő.

Siklós Ferenc

Az amerikai gyilkos orvosnőnek súlyos szívbaja van

Nem lehet folytatni bűnügye tárgyalását

Csikágó, január 23

(A United Press kábeljelentése)

Az orvosszakértők előterjesztették véleményüket a Wynkoop-bűnügyben, amelynek főtárgyalását el kellett halasztani, mert

a vádlott orvosnő mingyárt kihallgatása elején elájult

és alig lehetett magához téríteni. Dr.

Wynkoop Alice csikágói orvosnő ellen az a vád, hogy

operációs termében agyonlőtte menyét.

A törvényszéki orvosszakértők véleménye szerint az asszony olyan súlyosan szívbeteg, hogy a tárgyalást hosszú ideig nem lehet megtartani.

Miskolc vezető tisztviselői a fegyelmi választmány előtt

Szüksz, január 23

(Az Est tudósítójától)

Abauj vármegye fegyelmi választmánya Patay Sámuel főispán elnökletével ma délelőtt féltíz óraker kezdte meg Szükszón Miskolc város fegyelmi ügyeinek tárgyalását. A fegyelmi tárgyalás előzménye a miskolci Apolló mozi városi kezelése, az Erzsébet fürdő gazdálkodása és a Korona szálló építése körül tapasztalt szabálytalanságok, visszaélések és bűncselekmények sorozata.

A fegyelmi ügy vádlottai dr. Hodobai Sándor polgármester, dr. Sielbiger Bertalan tiszti főügyész, Vonga Béla városi főpénztáros, dr. Plank Miklós főjegyző és Peiker Béla főszámvevő. Plank főjegyzőt, aki közel egy éve vizsgálati fogságban van,

fogházor vezette a fegyelmi tárgyalásra.

Idrányi Béla, Abaujvármegye tiszti főügyésze száz odalra terjedő vádindítványában Plank főjegyzőre nézve hivatal- és nyugdíjvesztés, Peiker főszámvevőre vonatkozólag hivatalvesztés, Hodobai polgármesterre 300 pengő büntetés kiszabását, Sielbiger főügyészre rosszalás kimondását, Vonga főpénztárosra pedig az előrelépés három évre terjedő megvonásának kimondását javasolja.

A vádindítvány szerint Peiker főszámvevő kirívóan szabálytalan eljárásával jelentékenyen és elsősorban járult hozzá a visszaélések elkövetésének lehetőségéhez és okozója lett, hogy megfelelő okmányok hiányában

a vizsgálatnak sem sikerült teljes fényt deríteni a visszaélésekre.

A vádindítvány szerint úgy Plank főjegyző, mint Peiker főszámvevő méltatlanná váltak arra a bizalomra, amelynek úgy a város közönsége, mint hivatali fellebbezői részéről letéteményesei voltak. Plankot vétségül összeütközésbe hozzák a BTK azon paragrafusával is, amelyek a család, okirathamisítás és sikasztás ismérveit szabályozzák. Tekintettel a vádindítvány súlyos

megállapításaira és a büntetések várható súlyosságára, a fegyelmi ügy vádlottjai szóbeli meghallgatásukat kérték. A fegyelmi választmány elnöke Patay főispán, előadója dr. Szilvássy József vármegyei főjegyző, ügyésze Idrányi József tiszti főügyész, tagjai: Szent-Imre Pál alispán, vitéz Szabó József miniszteri tanácsos, miskolci pénzügyigazgató, Mauks Ernő tanfelügyelő, Téglássy András és Darvas Béla.

Egy pillanatra...

Sztalin helyettese elkerülhetetlennek látja a háborút Japánnal. De engedelmet! Minden háborút el lehet kerülni. És ezt éppen azok a bolsevisták ne tudnák, akik 1917-ben a háborúellenes propagandával kerítették hatalmukba azt az Oroszországot, amelyet nem tudnak megtartani békében és így el fognak veszíteni háborúban.

Fillérékért

gazdasági szakkönyvek:

Cselkó I.: A takarmányozás alapvonalai. P 2.40 helyett.....	P —.60
Földes I.: Az erdő művelése, hasznai. P 2.40 helyett.....	P —.60
Füredy L.: A len és kender termesztése. P 2.40 helyett.....	P —.60
Hontóczy A.: Jóságberendezés. 2 kötet. P 8.— helyett.....	P 2.80
Kiss M.: Az igazságot tenyésztése. P 2.40 helyett.....	P —.60
Kukuljević I.: Védekezés a ragadós állati betegségek ellen. P 2.40 helyett.....	P —.60
Kutas J.: Alapismertek az oviszéri talajművelés köréből. P 2.40 helyett.....	P —.60
Lásheres A.: A többermelés. P 10.— helyett.....	P —.80
Mészáros T.: A kisgazdaságok rendezése. P 2.40 helyett.....	P —.60
Molnár I.: A gyümölcs értékesítése. P 2.40 helyett.....	P —.80
Rodolffy L.: A kecske tenyésztése. P 1.50 helyett.....	P —.50
Seyfried K.: A gazda mint üzletember. P 1.00 helyett.....	P —.40

Kapjátok AZ EST könyvkereskedésében. Erzsébet körút 18-20. — Vidékre csak az összeg előleges beküldése ellenében szállítunk